

ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014 – 2015

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Ο Διαδριατικός Αγωγός (ΤΑΡ). Προβλεπόμενη χάραξη και χωροθέτηση του συμπιεστή. Αξιολόγηση επιπτώσεων και εναλλακτικές.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Γεώργιος Καζάνας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών "Διοίκηση και Διαχείριση Τεχνικών Έργων" του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής Α.Π.Θ., με αντικείμενο την διερεύνηση των επιπτώσεων από τη χάραξη του Διαδριατικού Αγωγού (ΤΑΡ), τις προδιαγραφές κατασκευής του και ειδικότερα τη θέση δημιουργίας του σταθμού συμπίεσης στην Περιφερειακή Ενότητα Σερρών καθώς και τη διατύπωση προτάσεων για την θεραπεία ή απάλυνση προβλημάτων που προκύπτουν. Κύριοι στόχοι της εργασίας είναι: η ολοκληρωμένη παρουσίαση της κατασκευής του έργου και του γεωστρατηγικού του ρόλου στο πλαίσιο της διπλωματίας των αγωγών και επίσης η διεξοδική εξέταση των επιπτώσεων σε κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο, με ταυτόχρονη παρουσίαση και αξιολόγηση των διαθέσιμων εναλλακτικών προτάσεων για την άμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεων. Ο ΤΑΡ, μήκους 863 km, αποτελεί τμήμα του Νότιου Διαδρόμου Φυσικού Αερίου μέσω του οποίου θα μεταφέρονται 10bcm/έτος φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν. Θα ξεκινά από τους Κήπους Έβρου και διασχίζοντας τη Βόρειο Ελλάδα, θα περνά στην Αλβανία και υποθαλάσσια δια της Αδριατικής Θάλασσας θα καταλήγει στην Ιταλία. Μελλοντικά προβλέπεται αύξηση δυναμικότητας στα 20 bcm/έτος, οπότε και θα απαιτηθεί σταθμός συμπίεσης στην Π.Ε.Σερρών. Η χωροθέτηση του συμπιεστή όμως στον κάμπο των Σερρών, όπως η εταιρεία ΤΑΡ προβλέπει, φαίνεται να έχει σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Ανάμεσα σε αυτές συγκαταλέγονται η αέρια ρύπανση που αναμένεται οξυμένη λόγω της θερμοκρασιακής αναστροφής με κρίσιμο ζήτημα το ότι οι ρυπαντές θα καταλήγουν στο έδαφος, έχοντας αρνητική αθροιστική επίδραση στα φυτά και τους ανθρώπους εκτεταμένης περιοχής της Π.Ε.Σερρών, τα υψηλά επίπεδα θορύβου που εντείνονται λόγω της έλλειψης θορυβικού υποβάθρου, ζητήματα που θα καταστήσουν την περιοχή από γεωργική-οικιστική σε βιομηχανική αλλά επίσης είναι πιθανές εκτεταμένες επιπτώσεις σε περίπτωση ατυχήματος σε οικισμούς που βρίσκονται σε μεγάλη εγγύτητα στον συμπιεστή. Παράλληλα, η χάραξη, με βάθος ανάπτυξης που φτάνει το λιγότερο σε 1 m., εγκυμονεί κινδύνους λόγω του ότι διέρχεται από σεισμογενείς περιοχές, κατατέμνει γεωργικές εκτάσεις και διέρχεται από προστατευόμενους οικότοπους. Επιπρόσθετα, ο αγωγός διέρχεται από τα Τενάγη των Φιλίππων, όπου παρατηρείται συνίζηση (συρρίκνωση) των εύφλεκτων εδαφών. Ακόμη, η καθιέρωση ζωνών προστασίας και ασφαλείας σε όλο το μήκος του αγωγού, με απαγορεύσεις για κτίρια, βαθύ όργωμα και φυτά βαθιάς ρίζωσης, θα επηρεάσει αρνητικά την εκμετάλλευση των γεωργικών εκτάσεων. Εξετάσθηκαν τέσσερις εναλλακτικές θέσεις για τη θέση του συμπιεστή, που δεν επηρεάζουν σημαντικά περιοχές προστατευόμενες ή υψηλής

παραγωγικότητας: δύο που προτείνονται από την Αντιπεριφέρεια, μια από τοπικές κινήσεις πολιτών και μια από τον γράφοντα. Με εκτέλεση Πολυκριτηριακής Ανάλυσης, θέτοντας ως κριτήρια τις επιπτώσεις, ιεραρχήθηκαν όλες οι εναλλακτικές και βρέθηκε ως πρώτη καλύτερη αυτή που βρίσκεται στο Κερδύλλιο όρος, με δεύτερη καταλληλότερη εκείνη που βρίσκεται στο όρος Βερτίσκο. Οι προτεινόμενες από την Κοινοπραξία ΤΑΡ θέσεις εγκατάστασης του συμπιεστή κρίνονται απορριπτές για τους λόγους που προαναφέρθηκαν. Για την πρόσβαση στις επικρατέστερες θέσεις προτείνεται εναλλακτικά μια χάραξη παράλληλη με την Εθνική οδό παρά τω Παγγαίω ή μια χάραξη με υποθαλάσσιο τμήμα στον Στρυμονικό Κόλπο. Αναφορικά με τη χάραξη του αγωγού στην περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης προτείνεται να υιοθετηθεί η λύση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ανατολικής Μακεδονίας και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου. Συμπερασματικά, διαπιστώνεται πως η χώρα μπορεί να επωφεληθεί από την κατασκευή του αγωγού, είναι όμως σημαντικό σε αυτή τη φάση σχεδιασμού του, να καταβληθεί προσπάθεια ώστε σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις να αποφευχθούν, κάτι που είναι εφικτό όμως προς το παρόν δεν φαίνεται να κινεί το ενδιαφέρον των αρμοδίων.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

αγωγός, Διαδριατικός Αγωγός ΤΑΡ, φυσικό αέριο, συμπιεστής, περιβαλλοντικές επιπτώσεις